

เอกสารวิชาการ

Validation of Lamiaceae Names
การดำเนินการตามกฎเกณฑ์ทางพฤกษศาสตร์
เพื่อแก้ไขชื่อพืชวงศ์ Lamiaceae ให้ถูกต้อง

นายสมราน สุดดี
SOMRAN SUDDEE

สำนักงานหอพรรณไม้
สำนักวิจัยการอนุรักษ์ป่าไม้และพันธุ์พืช
กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
พ. ศ. 2550

Validation of Lamiaceae Names
SOMRAN SUDDEE & ALAN PATON

ABSTRACT

Seven taxa of *Lamiaceae* from Indochina are validated: *Pogostemon globulosus* Phuong ex S. Suddee & A. J. Paton, *P. litigiosus* Doan ex S. Suddee & A. J. Paton, *P. nelsonii* Doan ex S. Suddee & A. J. Paton, *Mosla bracteata* Doan ex S. Suddee & A. J. Paton, *Scutellaria attenuifolia* S. Suddee & A. J. Paton, *Gomphostemma grandiflorum* Doan ex S. Suddee & A. J. Paton and *Teucrium petelotii* Doan ex S. Suddee & A. J. Paton. *Dysophylla petelotii* Doan, *D. auricularia* Blume var. *gigantea* Doan, *D. nana* Doan, *Salvia nana* Doan, *Scutellaria tonkinensis* Doan and *Paraphlomis pagantha* Doan are considered to be invalid names for taxa validly published by other authors.

Key words: *Lamiaceae*, *Dysophylla*, *Gomphostemma*, *Mosla*, *Paraphlomis*, *Pogostemon*, *Salvia*, *Scutellaria*, *Teucrium*, Indochina, nomenclature.

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่สำนักงานหอพรรณไม้ เจ้าหน้าที่สำนักแผนงานและสารสนเทศที่ให้ความช่วยเหลือในการติดต่อประสานงานด้านต่าง ๆ ขอขอบคุณ Melanie Thomas และ Katherine Challis แห่งหอพรรณไม้ สวนพฤกษศาสตร์คิว สหราชอาณาจักร ที่ช่วยตรวจสอบแก้ไขไวยากรณ์ลาตินให้ถูกต้อง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	II
กิตติกรรมประกาศ	III
คำนำ	1
วัตถุประสงค์และขอบเขตการศึกษา	2
วัตถุประสงค์	2
ขอบเขตการศึกษา	2
อุปกรณ์และวิธีดำเนินการศึกษาวิจัย	3
อุปกรณ์การศึกษาวิจัย	3
วิธีดำเนินการศึกษาวิจัย	3
ผลการศึกษา	4

คำนำ

การดำเนินการตามกฎเกณฑ์ทางพฤกษศาสตร์เพื่อแก้ไขชื่อพืชวงศ์ Lamiaceae ให้ถูกต้อง ได้เริ่มดำเนินการมาตั้งแต่เดือน สิงหาคม 2546 – กันยายน 2548 โดยผู้ทำการวิจัยเป็นผู้ที่ทำการศึกษาพืชวงศ์ Lamiaceae (Labiatae) มานานและได้พบปัญหาในเอกสารทางพฤกษอนุกรมวิธานเกี่ยวกับพืชวงศ์นี้ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎเกณฑ์ทางพฤกษศาสตร์ที่ระบุไว้ใน International Code of Botanical Nomenclature (ICBN) โดยใน Article 36.1 กำหนดไว้ว่า เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2478 เป็นต้นมา (on or after 1 January 1935) การตั้งชื่อพฤกษศาสตร์ของพืชจะต้องมีคำบรรยายเป็นภาษาลาตินประกอบ จากการศึกษาในครั้งนี้พบว่าพืชชนิดใหม่ของโลกวงศ์ Lamiaceae จากคาบสมุทรมอินโดจีนที่ตีพิมพ์ลงในหนังสือ Flore Générale de L'Indo-Chine vol. 4 เมื่อปี พ.ศ. 2479 (1936) มีการตีพิมพ์เป็นภาษาฝรั่งเศสโดยไม่มีคำบรรยายภาษาลาตินประกอบ ซึ่งมีผลทำให้ชื่อที่ตั้งขึ้นมาเป็นชื่อที่ไม่ถูกต้อง ไม่สามารถนำไปใช้อ้างอิงทางวิชาการได้ การศึกษาในครั้งนี้ได้ศึกษารายละเอียดตัวอย่างพันธุ์ไม้แห้งที่เก็บไว้ที่หอพรรณไม้แห่งสวนพฤกษศาสตร์คิว และจากพิพิธภัณฑ์พืชกรุงปารีส และได้ดำเนินการตามกฎเกณฑ์ทางพฤกษศาสตร์เพื่อแก้ไขชื่อให้ถูกต้องเพื่อให้สามารถนำไปใช้อ้างอิงทางวิชาการได้ โดยได้ตีพิมพ์ชื่อพืชชนิดใหม่ของโลกจำนวน 7 ชนิด ลงในวารสารวิชาการนานาชาติ Kew Bulletin แห่งสวนพฤกษศาสตร์คิว สหราชอาณาจักร ฉบับที่ 60(4) ปี 2006

เอกสารทางวิชาการที่ตีพิมพ์จะเป็นประโยชน์ต่องานวิชาการด้านพฤกษศาสตร์และสาขาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในประเทศไทย ประเทศในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และของโลกตลอดไป

วัตถุประสงค์และขอบเขตการศึกษา

วัตถุประสงค์

1. เพื่อตรวจสอบชื่อพฤกษศาสตร์ ตัวอย่างพันธุ์ไม้ในพิพิธภัณฑ์พืช และตีพิมพ์ชื่อพืชชนิดใหม่ของโลกให้ถูกต้องตามกฎหมายเกณฑ์ทางพฤกษศาสตร์ที่ระบุไว้ใน International Code of Botanical Nomenclature (ICBN) เพื่อให้การอ้างอิงชื่อพืชเป็นไปอย่างถูกต้อง มีความเข้าใจตรงกันทั่วโลก
2. เพื่อเป็นการเพิ่มข้อมูลทางพฤกษอนุกรมวิธานของพืชวงศ์ Lamiaceae สำหรับโครงการพรรณพฤกษชาติประเทศไทย (Flora of Thailand Project) ที่กำลังดำเนินการอยู่
3. เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องเพื่อให้อ้างอิงในทางวิชาการได้สำหรับประเทศไทย ประเทศอื่น ๆ ในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่มีชนิดพืชที่ทำการศึกษาน้อย และสำหรับการศึกษาทางวิทยาศาสตร์ของโลก
4. เพื่อเป็นข้อมูลสำคัญสำหรับวางแผนในการอนุรักษ์และการศึกษาวิจัยต่อเนื่องของประเทศในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในอนาคต

ขอบเขตการศึกษา

ทำการศึกษารหัสพืชวงศ์ Lamiaceae ที่มีการศึกษาทบทวนในหนังสือพรรณพฤกษชาติอินโดจีน Flore Générale de L'Indo-Chine vol. 4 ซึ่งตีพิมพ์เป็นภาษาฝรั่งเศสเมื่อปี พ.ศ. 2479 (1936) พร้อมศึกษาตัวอย่างพันธุ์ไม้แห้งประกอบ โดยเน้นศึกษาตัวอย่างที่มีการอ้างอิงไว้ว่าเป็นพืชชนิดใหม่ของโลก ทั้งนี้เพื่อตรวจวิเคราะห์ดูว่าเป็นพืชชนิดใหม่ของโลกจริงหรือไม่ เพื่อที่จะดำเนินการให้ถูกต้องตามกฎหมายเกณฑ์ทางพฤกษศาสตร์เพื่อให้สามารถนำชื่อพืชมาใช้อ้างอิงในทางวิชาการได้

อุปกรณ์และวิธีดำเนินการศึกษาวิจัย

อุปกรณ์การศึกษาวิจัย

1. ตัวอย่างพันธุ์ไม้แห้งพืชวงศ์ Lamiaceae ที่เก็บรักษาไว้ที่หอพรรณไม้แห่งสวนพฤกษศาสตร์คิว สหราชอาณาจักร และตัวอย่างพันธุ์ไม้แห้งที่ขอยืมเพื่อการศึกษาจากพิพิธภัณฑ์พืชแห่งกรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส
2. เอกสารต่าง ๆ ทางพฤกษอนุกรมวิธานในห้องสมุดแห่งสวนพฤกษศาสตร์คิว สหราชอาณาจักร
3. อุปกรณ์การศึกษาพันธุ์ไม้แห้งในห้องปฏิบัติการ ประกอบไปด้วย dissecting microscope, dissecting needles และอุปกรณ์ประกอบอื่น ๆ

วิธีดำเนินการศึกษาวิจัย

1. ศึกษาสำรวจเอกสารพืชวงศ์ Lamiaceae ของประเทศไทยและประเทศใกล้เคียงในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
2. ทำการยืมตัวอย่างพันธุ์ไม้แห้งพืชวงศ์ Lamiaceae จากพิพิธภัณฑ์พืชกรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส เพื่อให้ส่งไปยังหอพรรณไม้ สวนพฤกษศาสตร์คิว สหราชอาณาจักร
3. เดินทางไปศึกษาเอกสารและตัวอย่างพันธุ์ไม้อย่างละเอียดที่หอพรรณไม้ สวนพฤกษศาสตร์คิว สหราชอาณาจักรในปี พ. ศ. 2546 และปี พ. ศ. 2548 โดยใช้หลักวิชาชีพเฉพาะด้านอนุกรมวิธานพืชขั้นสูง ความรู้ด้านภาษาอังกฤษ ฝรั่งเศส และลาติน ความรู้และประสบการณ์ในการศึกษาวิจัยพืชวงศ์ Lamiaceae ของผู้วิจัย
4. จัดทำคำบรรยายลักษณะของพืชเป็นภาษาลาติน (Latin diagnosis) แล้วส่งตีพิมพ์เป็นเอกสารทางวิชาการเผยแพร่ในวารสารนานาชาติเป็นภาษาอังกฤษ

ผลการศึกษา

จากการศึกษาพบพืชวงศ์ Lamiaceae จำนวน 7 ชนิด ที่เป็นพืชชนิดใหม่ของโลก แต่การตีพิมพ์ในหนังสือ Flore Générale de L'Indo-Chine vol. 4 ปี 2479 ยังไม่ถูกต้องตรงตาม กฎเกณฑ์ทางพฤกษศาสตร์ ได้จัดทำคำบรรยายลาตินพร้อมข้อมูลที่เกี่ยวข้องประกอบ โดยได้ให้ ชื่อพืชดังกล่าวคือ *Pogostemon globulosus* Phuong ex S. Suddee & A.J. Paton, *Pogostemon litigosus* Doan ex S. Suddee & A.J. Paton, *Pogostemon nelsonii* Doan ex S. Suddee & A.J. Paton, *Mosla bracteata* Doan ex S. Suddee & A.J. Paton, *Scutellaria attenuifolia* S. Suddee & A.J. Paton, *Gomphostemma grandiflorum* Doan ex S. Suddee & A.J. Paton และ *Teucrium petelotii* Doan ex S. Suddee & A.J. Paton. ส่วนพืชอีก 6 ชนิด ที่ตีพิมพ์เป็นพืชชนิดใหม่ในหนังสือเล่มดังกล่าว ตรวจสอบแล้วพบว่าเป็นชื่อพ้องของพืชชนิดอื่นจึง ไม่จำเป็นต้องทำการแก้ไข ชื่อดังกล่าวได้แก่ *Dysophylla petelotii* Doan, *Dysophylla auricularia* Blume var. *gigantea* Doan, *Dysophylla nana* Doan, *Salvia nana* Doan, *Scutellaria tonkinensis* Doan และ *Paraphlomis pagantha* Doan ผลจากการศึกษาได้เขียน และส่งไปตีพิมพ์เผยแพร่เป็นภาษาอังกฤษในวารสารนานาชาติ Kew Bulletin vol. 61(4) ปี 2006 ดังปรากฏรายละเอียดตามเอกสารที่แนบมานี้

Validation of *Lamiaceae* Names

Somran Suddee¹ & Alan Paton²

Summary. Seven taxa of *Lamiaceae* from Indochina are validated: *Pogostemon globulosus* Phuong ex S. Suddee & A. J. Paton, *P. litigious* Doan ex S. Suddee & A. J. Paton, *P. nelsonii* Doan ex S. Suddee & A. J. Paton, *Mosla bracteata* Doan ex S. Suddee & A. J. Paton, *Scutellaria attenuifolia* S. Suddee & A. J. Paton, *Gomphostemma grandiflorum* Doan ex S. Suddee & A. J. Paton and *Teucrium petelotii* Doan ex S. Suddee & A. J. Paton. *Dysophylla petelotii* Doan, *D. auricularia* Blume var. *gigantea* Doan, *D. nana* Doan, *Salvia nana* Doan, *Scutellaria tonkinensis* Doan and *Paraphlomis pagantha* Doan are considered to be invalid names for taxa validly published by other authors.

Key words. *Lamiaceae*, *Dysophylla*, *Gomphostemma*, *Mosla*, *Paraphlomis*, *Pogostemon*, *Salvia*, *Scutellaria*, *Teucrium*, Indochina, nomenclature.

Introduction

While revising continental S.E. Asian *Ocimeae*, we discovered that the French descriptions for new taxa of *Lamiaceae* in *Flore Générale de L'Indo-Chine* (Doan 1936) are invalid. According to Article 36.1 of the present code of Botanical Nomenclature (Greuter 2000), on or after 1 January 1935, a name of new taxon must, in order to be validly published, be accompanied by a Latin description or diagnosis or by a reference to a previously and effectively published Latin description or diagnosis. A number of invalid new combinations have been made based on Doan's names (e.g., Hara 1985; Phuong 1995; Paton 1997; Budantzev 1999; Chuakul 2002). Taxa belonging to tribe *Ocimeae* have been clarified and validated (Suddee *et al.* 2004a, b, 2005). In this paper, seven non-*Ocimeae* taxa are validated. *Dysophylla* and *Pogostemon* have been considered as congeneric and *Dysophylla* is now recognised as *Pogostemon* (Keng 1978; Press 1982; Bhatti & Ingrouille 1997).

1. *Pogostemon globulosus* Phuong ex S. Suddee & A. J. Paton, **sp. nov.** *P. crassicauli* (Benth.) Press phyllotaxe formaque calycis similis sed inflorescentiis globosis nec cylindricis differt. Typus: Vietnam, [Cochinchine], dans les rizières de Bêntre, Nov. 1868, *Pierre* 5211 (holotypus P!; 6 isotypi P!). *Dysophylla globulosa* Doan (1936: 969, fig. 101) *nom. inval.*; Phuong (1982: 132); Chuakul (2000: 221, figs. 1–4).

Pogostemon globulosus (Doan) Phuong (1995: 43) *comb. inval.*; Phuong (2000: 224).

Pogostemon globulosus (Doan) A. L. Budantzev (1999: 23), *comb. inval.*

Pogostemon globulosus (Doan) Chuakul (2000: 1002), *comb. inval.*

DISTRIBUTION. Thailand, Vietnam.

HABITAT. Ricefields, wet places in Dipterocarp forest.

2. *Pogostemon litigious* Doan ex S. Suddee & A. J. Paton, **sp. nov.** *P. menthoidi* Blume inflorescentiis bracteisque similis sed calyce manifeste bilabiato lobis inaequalibus nec subaequalibus differt. Typus: Vietnam, Annam, col de Braian a Djiring, 12 Feb. 1935, *Poilane* 24241 (holotypus P!; isotypi A!, K!, P! (2)). *Pogostemon litigious* Doan (1936: 972), *nom. inval.*; Phuong (1982: 152; 1995: 43); Bhatti & Ingrouille (1997: 106, figs. 10d & 27c); Budantzev (1999: 23); Phuong (2000: 201).

DISTRIBUTION. Vietnam.

3. *Pogostemon nelsonii* Doan ex S. Suddee & A. J. Paton, **sp. nov.** *P. parviflora* Benth. inflorescentiis bracteisque similis sed foliis crebris et caule omnino glabro nec pubescenti differt. Typus: Vietnam, Cochinchine, Poulo-Condor, *David Nelson* s.n. (holotypus P!).

Accepted for publication May 2005.

¹ The Forest Herbarium (BKF), National Park, Wildlife & Plant Conservation Department, Chatuchak, Bangkok 10900, Thailand.

² Herbarium, Royal Botanic Gardens, Kew, TW9 3AB, U.K.

Pogostemon nelsonii Doan (1936: 975, fig. 101), *nom. inval.*; Phuong (1982: 152; 1995: 43); Bhatti & Ingrouille (1997: 94, figs. 5e & 17c); Budantzev (1999: 23); Phuong (2000: 208).

DISTRIBUTION. Vietnam.

4. *Mosla bracteata* Doan ex S. Suddee & A. J. Paton, *sp. nov.* *M. scabrae* (Thunb.) C. Y. Wu & H. W. Li habitu similis sed bracteis grandis orbiculatis nec parvis lanceolatis differt. Typus: Vietnam, Tonkin, Chapa, July 1924, *Petelot* 1681 (holotypus P!).

Mosla bracteata Doan (1936: 988, fig. 102), *nom. inval.*; Phuong (1982: 144; 1995: 39); Budantzev (1999: 19); Phuong (2000: 193).

DISTRIBUTION. Vietnam.

5. *Scutellaria attenuifolia* S. Suddee & A. J. Paton, *sp. nov.* *S. barbatae* D. Don habitu similis sed foliis sessilibus nec petiolatis et lobo posteriore corollae subintegro nec manifeste trilobato differt. Typus: Cambodia, Along-knot et Commering, *Couderc* s.n. (holotypus P!).

Scutellaria linearifolia Doan (1936: 1006, fig. 104), (non Eastwood), *nom. inval.*

DISTRIBUTION. Cambodia and Vietnam.

NOTE. Phuong (1995, 2000) cited *Scutellaria linearifolia* as a synonym of the Chinese *S. orthocalyx* Hand.-Mazz. However *S. attenuifolia* differs from *S. orthocalyx* in lacking a basally gibbous corolla base and in having a much denser indumentum with spreading glandular hairs rather than eglandular antrorse hairs.

6. *Gomphostemma grandiflorum* Doan ex S. Suddee & A. J. Paton, *sp. nov.* *G. javanico* (Blume) Benth. habitu et forma corollae similis sed ovario glabro nec pubescenti differt. Typus: Vietnam, Tonkin, Thua-luu (Thuu-Thien-Hue), *Lecomte & Finet* 1320 (holotypus P!; isotypus P!).

Gomphostemma grandiflorum Doan (1936: 1034, fig. 108), *nom. inval.*; Phuong (1982: 136; 1995: 36); Budantzev (1999: 8); Phuong (2000: 105).

DISTRIBUTION. Vietnam.

7. *Teucrium petelotii* Doan ex S. Suddee & A. J. Paton, *sp. nov.* *T. viscido* Blume habitu similis sed calyce regulari nec bilabiato differt. Typus: Vietnam, Tonkin, Chapa, July 1927, *Petelot* 5116 (holotypus P!; isotypus P!).

Teucrium petelotii Doan (1936: 1038, fig. 108), *nom. inval.*; Phuong (1982: 159; 1995: 46); Budantzev (1999: 87); Phuong (2000: 25).

DISTRIBUTION. Vietnam.

Taxa described by Doan (1936) but not recognised here

1. *Dysophylla auricularia* (L.) Blume var. *gigantea* Doan (1936: 965) *nom. inval.*

Pogostemon auricularius var. *giganteus* (Doan) P. H. Hô ex A. L. Budantzev (1999: 22), *comb. inval.*

These invalid names refer to *Pogostemon auricularius* (L.) Hassk. The sizes of inflorescences and bracts which Doan used to divide the species into varieties vary in individual plants and as a whole seem to be continuous.

2. *Dysophylla petelotii* Doan (1936: 967) *nom. inval.*; Phuong (1982: 133). Specimen cited by Doan as type: Vietnam, Annam, Bim-son, anciennes rizieres, *Petelot* 1300 (P!).

Pogostemon petelotii (Doan) Phuong (1995: 44), *comb. inval.*; Phuong (2000: 215).

Pogostemon petelotii (Doan) A. L. Budantzev (1999: 23), *comb. inval.*

These invalid names refer to *Pogostemon cruciatus* (Wall. ex Benth.) Kuntze from China, India and Indochina.

3. *Dysophylla nana* Doan (1936: 966), *nom. inval.* Specimen cited by Doan as type: Vietnam, Cochinchine, Thu Dau Mot, Bu-Dop, *Poilane* (P).

This invalid name refers to *Pogostemon stellatus* (Lour.) Kuntze a widespread tropical Asian species.

4. *Salvia nana* Doan (1936: 1038, fig. 104) (non Kunth), *nom. inval.* Specimen cited by Doan as type: Vietnam, Tonkin, Chapa, *Petelot* (P).

Salvia eberhardtii Phuong (1995: 44), *nom. inval.* (published as a *nom. nov.* for *S. nana* Doan without Latin diagnosis).

These invalid names refer to *Salvia scapiformis* Hance found in China, Taiwan, Vietnam and the Philippines

5. *Scutellaria tonkinensis* Doan (1936: 1004), *nom. inval.*; Phuong (1982: 158; 1995: 46); Budantzev (1999: 12); Phuong (2000: 250).

Doan cited two specimens from modern day Vietnam. *Petelot* 5300 (P!) from Tam Dao is clearly *Scutellaria javanica* Jungh. var. *sumatrana* (Miq.) Back. *Petelot* 5108 (P!) from Chapa is also probably part of the *S. javanica* complex. *S. javanica*, a very variable species widespread in S.E. Asia, is in need of revision.

6. *Paraphlomis pagantha* Doan (1936: 1015, fig. 106), *nom. inval.*; Phuong (1982: 150; 1995: 42); Budantzev (1999: 15); Phuong (2000: 150). Specimen cited as type by Doan: Vietnam, Tonkin, sur les pentes herbeuses da mont Bavi, Aug. 1887, *Balansa* 2914 (K!, P).

These invalid names refer to *Paraphlomis lancidentata* Y. Z. Sun from SE China.

Acknowledgements

This work was supported by the Tobu fund, administered by Royal Botanic Gardens, Kew. We thank Melanie Thomas and Katherine Challis for the Latin diagnoses, and David Middleton for helpful comments.

References

- Budantzev, A. L. (1999). The Family *Lamiaceae* in Vietnam. *Komarovia* 1: 3 – 33.
- Bhatti, G. R. & Ingrouille, M. (1997). Systematics of *Pogostemon* (*Labiatae*). *Bull. Nat. Hist. Mus. London, Bot.* 27 (2): 77 – 147.
- Chuakul, W. (2000). *Dysophylla globosus* Doan (*Labiatae*), newly recorded in Thailand. *Nat. Hist. Bull. Siam Soc.* 48: 221 – 224.
- (2002). A new combination in *Pogostemon* (*Labiatae*). *Kew Bull.* 57: 1001 – 1003.
- Doan, T. (1936). *Labiatae*. In: H. Lecomte (ed.), *Flore Générale de L'Indo-Chine* 4: 915 – 1046. Masson, Paris.
- Greuter, W. *et al.* (eds) (2000). International Code of Botanical Nomenclature (Saint Louis Code), adopted by the Sixteenth International Botanical Congress, St Louis, Missouri, July – August 1999. *Regnum Veg.* 138.
- Hara, H. (1985). Comments on the East Asiatic plants (17). *J. Jap. Bot.* 60 (8): 230 – 238.
- Keng, H. (1978). *Labiatae*. In: C. G. G. J. van Steenis (ed.), *Flora Malesiana ser. 1*, 8 (3): 301 – 394. Sijthoff & Noordhoff, Alpen Aan Den Rijn.
- Paton, A. J. (1997). Classification and species of *Platostoma* and its relationship with *Haumaniastrum* (*Labiatae*). *Kew Bull.* 52: 257 – 292.
- Phuong, V. X. (1982). *Conspectus Lamiacearum Florae Vietnamii*. *Novosti Sist. Vyssh. Rast.* 19: 125 – 160.
- (1995). The *Lamiaceae* in the Flora of Vietnam. *J. Biol. (Vietnam)* 17 (4, special vol.): 33 – 46.
- (2000). *Lamiaceae (Labiatae)*. In: N. T. Bân *et al.* (eds.), *Flora of Vietnam 2*: 1 – 278. Science & Technics Publishing House, Hanoi.
- Press, J. R. (1982). Taxonomic studies in the *Labiatae* tribe *Pogostemoneae*. *Bull. Nat. Hist. Mus. Bot. Ser.* 10 (1): 1 – 89.
- Suddee, S., Paton, A. J. & Parnell, J. A. N. (2004a). A taxonomic revision of tribe *Ocimeae* Dumort. (*Lamiaceae*) in continental South East Asia I. Introduction, *Hyptidinae* & *Hanceoliniae*. *Kew Bull.* 59: 337 – 378.
- , —— & —— (2004b). A taxonomic revision of tribe *Ocimeae* Dumort. (*Lamiaceae*) in continental South East Asia II. *Plectranthinae*. *Kew Bull.* 59: 379 – 414.
- , —— & —— (2005). A taxonomic revision of tribe *Ocimeae* Dumort. (*Lamiaceae*) in continental South East Asia III. *Ociminae*. *Kew Bull.* 60: 3 – 75.